

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8Ps/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615201151
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8615201151.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci úpravy spôsobilosti na právne úkony O. B., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. pri H. č. XX, XXX XX B., zastúpenej opatrovníkom O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. pri H. č. XX, za účasti Okresnej prokuratúry Svidník, o návrhu O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. pri H. č. XX, XXX XX B. na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony takto

r o z h o d o l :

I. Súd pozbavuje O. B., rod. Z., r.č. XXXXXX/XXXX, spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

II. Súd ustanovuje O. B., rod. Z., r.č. XXXXXX/XXXX za opatrovníka O. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý je povinný sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

IV. Štátu n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

V. U p ú š ť a od doručenia tohto rozsudku O. B., nar. 27.2.1951.

o d ô v o d n e n i e :

A. doručeným Okresnému súdu Svidník dňa 10.03.2015 navrhovateľ O. B. žiadal, aby súd po vykonanom dokazovaní rozhodol o pozbavení spôsobilosti na právne úkony jeho manželky O. B. a ustanovil ho za jej opatrovníka. Návrh odôvodnil tým, že manželke sa od roku 2012 výrazne zhoršil zdravotný stav s diagnózou Demencia so skorým začiatkom pri Alzheimerovej chorobe. Od uvedeného roku je vedená u lekárky MUDr. Gabriely C. v psychiatrickej ambulancii. K duševnej poruche sa pridali aj ďalšie zdravotné ťažkosti, ktoré sa zhoršili v poslednom období, keď sa musela podrobiť operačnému zákroku pre liečbu problémov na tráviacom trakte. Navrhovateľ žiadal, aby v prípade pozbavenia spôsobilosti na právne úkony mohol robiť svojej manželke opatrovníka s poukazom na to, že s ňou žije v spoločnej domácnosti, je starobným dôchodcom a dlhodobo poslancom obecného zastupiteľstva a je schopný zodpovedne zastávať úlohu opatrovníka.

K návrhu priložil navrhovateľ lekársku správu z vyšetrenia O. B. zo dňa 10.09.2014 vypracovanú psychiatrom MUDr. B. C..

Súd podľa § 29 ods. 2 a § 187 ods.1 O.s.p. ustanovil uznesením č.k. 8Ps/2/2015-9 zo dňa 12.05.2015 vyšetrovanej Márii B. pre konanie opatrovníka - jej syna O. B..

Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadreniami účastníkov konania, výsluchom navrhovateľa a znalca a oboznámením obsahu spisu a to: návrhom na začatie konania, lekárskou správou psychiatra MUDr. B.

C. zo dňa 10.9.2014 a znalecký m posudkom MUDr. Milana Grohola č. 8/2015 a zistil tento skutkový stav veci:

Zo znaleckého posudku znalca z odboru psychiatria MUDr. O. Grohola č. 8/2015 ustanoveného súdom na vyšetrenie duševného stavu O. B. súd zistil, že znalec pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal zo zdravotnej dokumentácie vyšetrovanej ako aj vlastného vyšetrenia menovanej. Z časti popisujúcej spôsob vyšetrovania menovanej súd zistil, že verbálny kontakt s vyšetrovanou bol nemožný, pacientka je komplexne afatická, otázkam nerozumie a odpovedať nevie. Nie je možný ani neverbálny kontakt. Počas vyšetrenia nehovorí ani spontánne a v klinickom obraze dominuje ťažká demencia a degenerácia osobnosti. Nálada je bez nejakého patologického akcentu, počas vyšetrenia je hypobulická a bezradná, je dezorientovaná auto i alopsychicky. Počas vyšetrenia je bez akýchkoľvek emočných prejavov. Je už zjavná ťažká strata sociálnych spôsobilostí a aktivít a úplná odkázanosť na pomoc inej osoby pri základných činnostiach a potrebách. MMSE test je nevyšetriteľný a IADL a ADL testy sociálnych spôsobilostí a aktivít s výsledkom 0 bodov (úplná nesebestačnosť). Psychiatrický záver znalca znie: Pokročilá demencia pri Alzheimerovej chorobe so skorým začiatkom (ide o ťažké narušenie rozumových schopností pri degeneratívnom ochorení mozgu). V závere znaleckého posudku znalec uviedol, že ide o ochorenie prejavujúce sa úplným rozvratom rozumových schopností. Duševná porucha je trvalého charakteru, bez možnosti zlepšenia. Vzhľadom na charakter a závažnosť duševnej poruchy nie je vyšetrovaná spôsobilá konať právne úkony v plnom rozsahu. U vyšetrovanej nebolo zistené používanie alkoholu ani iných psychotropných látok. Menovaná nie je schopná chápať zmysel konania a význam rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony. Jej vyšetrenie je prakticky nemožné a je spojené s rizikom ujmy na zdravotnom stave. Znalec preto odporučil, aby okresný súd upustil od jej osobného výsluchu a doručovania písomností do vlastných rúk menovanej.

Navrhovateľ na nariadenom pojednávaní uviedol, že k podaniu návrhu ho viedol zdravotný stav manželky, ktorý je popísaný v znaleckom posudku. Manželka ťažko chodí, nevie sa ani podpísať a nekomunikuje. Vyjadril sa, že by bol ochotný byť opatrovníkom manželke, je schopný sa o ňu starať, čo už aj robí.

Výsluchom súdneho znalca MUDr. Milana Grohola bolo zistené, že sa pridriava svojho písomne podaného posudku. Ide o pokročilý stav demencie pri Alzheimerovej chorobe. Tento stav je trvalý bez možnosti zlepšenia. Menovanú nebolo možné ani v celom rozsahu vyšetriť, jej výsluch nie je možný, pretože nie je schopná ani vypovedať a ani porozumieť konaniu. Taktiež nie je schopná pochopiť význam doručovaných písomností.

Prokurátor uviedol, že vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania a výpoveď znalca navrhuje O. B. pozbaviť spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

Ustanovený opatrovník vyšetrovanej pre toto konanie s návrhom na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony súhlasil.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že vyšetrovaná S.B. trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, pre ktorú nie je schopná chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov a je úplne nespôsobilá konať právne úkony. Vyšetrovaná trpí ťažkou demenciou, ktorá je trvalého charakteru bez možnosti zlepšenia prejavujúcou sa úplným rozvratom rozumových schopností, v dôsledku čoho je už u nej zjavná ťažká strata sociálnych spôsobilostí a aktivít a úplná odkázanosť na pomoc inej osoby aj pri základných činnostiach a potrebách. Pri testoch sociálnych spôsobilostí a aktivít dosiahla 0 bodov svedčiacich o úplnej nesebestačnosti. Z uvedeného je zjavné, že vyšetrovaná nie je schopná samostatne akýchkoľvek právnych úkonov.

Súd preto O. B. v zmysle cit. ust. § 10 ods. 1 OZ pozbavil spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 187 ods. 2 O.s.p. od výsluchu vyšetrovaného môže súd upustiť, ak nemožno tento výsluch vykonať vôbec alebo bez ujmy na zdravotnom stave vyšetrovaného.

Na základe záverov znaleckého posudku a výpovede znalca na pojednávaní v súlade s ustanovením § 187 ods. 2 O.s.p. súd upustil od výsluchu vyšetrovanej, lebo jej výsluch je spojený s rizikom ujmy na jej zdravotnom stave a vyšetrovaná vzhľadom na závažnosť duševnej poruchy nie je schopná chápať zmysel konania a význam rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony. Pri vyšetrení znalcom nebol možný žiaden verbálny alebo neverbálny kontakt s vyšetrovanou, nie je schopná porozumieť ani položeným otázkam a ani na ne odpovedať. Vyšetrovaná je komplexne afatická.

Podľa § 189 O.s.p. súd môže rozhodnúť, že upustí od doručenia rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, ak by doručenie mohlo na adresáta pre jeho duševnú poruchu pôsobiť nepriaznivo alebo ak adresát nie je schopný význam rozhodnutia pochopiť.

Na základe znaleckého odporúčenia súd podľa § 189 O.s.p. upustil aj od doručenia rozsudku O. B.. Vyšetrovaná nie je schopná ani prečítať a ani pochopiť význam doručovaných písomností.

Podľa § 189a ods. 1 O.s.p. v rozhodnutí o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí opatrovníka podľa § 192 tomu, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

V zmysle citovaného ustanovenia súd ustanovil O. B. za opatrovníka jej manžela O. B., ktorý je povinný sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok. O. Gdovin sa o ňu stará aj teraz, je jej manželom a sám navrhol, aby jej bol ustanovený za opatrovníka.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

O trovách štátu (vzniknutých priznaním znaleckého súdneho znalcovi z rozpočtových prostriedkov súdu) súd rozhodol v zmysle § 191 O.s.p. tak, že mu nepriznal ich náhradu z dôvodu, že podaný návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony bol podaný dôvodne a nemožno ich ani spravodlivo žiadať od O. B..

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti výrokom I., II., III. a V. tohto rozsudku nie je odvolanie prípustné, pretože účastníci konania sa po poučení o možnosti podať opravný prostriedok výslovne vzdali práva na odvolanie.

Proti výroku IV. tohto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods.1 OSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).